

انحطاط خانه سازی در کلان شهر ها و رشد قارچ گونه آپارتمان (مطالعه موردی شهر مشهد مقدس)

مسعود تقی زاده*

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری گرایش معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، taghizadeh.mas@hotmail.com

چکیده

خانه در معنای محتوایی خود با مفاهیم آسایش، آرامش، امنیت روح و روان و محلی که این نیاز ها را تحقق می بخشد، همراه است. پیشرفت سریع شهرها و افزایش جمعیت موجب شده است، زندگی در خانه های کوچک، آپارتمان ها و مجتمع های مسکونی روند رو به رشدی داشته است. نزدیک به سه دهه است که آپارتمان نشینی با همه محاسن و معایبی که دارد در کشور ما بویژه شهرهای بزرگ متداول شده و هر چند راهکار مناسبی برای تامین مسکن خانواده ها به نظر می رسد، اما مشکلاتی را به همراه دارد که در جای خود قابل بررسی است. ازدیاد جمعیت، کمبود زمین برای احداث خانه های تک واحدی، امنیت بیشتر در مجتمع های مسکونی، توان مالی شهروندان و بسیاری دلایل دیگر از عواملی به شمار می روند که بر توسعه آپارتمان نشینی تاثیر مستقیم می گذارند. از سوی دیگر فارغ از این عوامل، سکونت در مجتمع های مسکونی و زندگی تنگاتنگ با دیگر شهروندان ادبیات و فرهنگ خاصی می طلبد که عدم آشنایی و رعایت آنها موجب بروز کدورت ها و اختلاف های فراوان بین ساکنین می گردد که البته یکی از علت های مهم بروز این اختلاف ها ناآشنایی برخی از ساکنین با حقوق و تکالیف خود است. در سیر تکمیل این پژوهش از مشاهدات میدانی و مطالعات کتابخانه ای و مصاحبه با کسبه بازار با حرفه املاک و تعدادی از ساکنان آپارتمان نشینان منطقه کوثر، میدان جانباز، ناصرخسرو شده است. هدف اصلی از پژوهش مذکور مشخص شدن علت اصلی کوچ شهروندان ایران زمین از خانه های حیاط دار به آلونک هایی به نام آپارتمان است.

واژه های کلیدی: انحطاط، مسکن، خانه، آپارتمان، مشهد

مقدمه

خانه از منظر انسانشناسی، فرهنگ میخوانندش، در مواجهه زیبایشناختی و با رویکردی نشانه شناسانه خانه را میتوان با تمسک به تقسیم بندی چارلز سندرس پیرس^۱ (۱۸۳۹-۱۹۱۴) در گسترهای میان نماد^۲، آیکون^۳ یا نمایه^۴ تعریف کرد. خانه از منظر روانکاوی بدلی است بر بطن یا زهدان مادر؛ مسکنی که زمانی برای انسان امن و راحتترین مکان بوده است، خانه در این تفسیر، تصویری ناخودآگاه از مادر است، تصویری تاریک از رحم مادر که از آن رانده شده ایم و تا ابد جهان پیرامونمان را به دنبال یافت همان آرامش ازدست رفته در بعدی کالبدی خواهیم جست. خانه از منظر شهری و در رویکردی زیستشناسانه، سلولی است زنده، در یک ارگانیسم کاملاً پیچیده. خانه باز هم از منظر شهری و البته اینبار با بن مایه های تحلیلی و فضا مبنا میتواند یک

^۱Charles Sanders Peirce

^۲symbol

^۳icon

^۴index